

Obavještenje o proceduralnoj zaštiti

Posljednje izmjene: 16.10.2018. godine

Napomena: Ovaj dokument je ažuriran kako bi bio u skladu sa standardima za pristupačnost koje je propisalo Ministarstvo obrazovanja savezne države Mičigen. Nije bilo drugih promjena sadržaja.

Ministarstvo obrazovanja savezne države Mičigen
Kancelarija za specijalno obrazovanje

Državni odbor za obrazovanje

Casandra E. Ulbrich, kopredsednik

Richard Zeile kopredsednik

Michelle Fecteau, sekretar

Tom McMillin, blagajnik

Nikki Snyder, delegat NASBE (Nacionalne asocijacije državnih odbora za obrazovanje)

Pamela Pugh

Lupe Ramos-Montigny

Eileen Lappin Weiser

Po službenoj dužnosti

Rick Snyder, guverner

Sheila A. Alles, privremeni državni nadzornik

Ministarstvo obrazovanja savezne države Mičigen [Michigan Department of Education (MDE)]

Kancelarija za specijalno obrazovanje

608 West Allegan Street

P.O. Box 30008

Lansing, MI 48909

517-241-7075

[MDE veb-lokacija](http://www.michigan.gov/mde) (www.michigan.gov/mde)

Zakon o obrazovanju osoba sa invaliditetom [*Individuals with Disabilities Education Act (IDEA)*], savezni zakon koji se odnosi na obrazovanje studenata sa invaliditetom, zahtjeva od škola da roditeljima djeteta sa invaliditetom dostave obavještenje koje sadrži potpuno objašnjenje proceduralne zaštite koje su dostupne u okviru *IDEA*-e i propisa Ministarstva obrazovanja SAD. Kopija ovog obavještenja mora se dati roditeljima samo jednom u školskoj godini, osim što se kopija mora dati roditeljima: (1) nakon početnog upućivanja ili zahtjeva roditelja za procjenu; (2) po prijemu prve državne žalbe pod 34 CFR §§300.151 do 300.153 i po prijemu prve žalbe po propisanom postupku pod §300.507 u školskoj godini; (3) kada se donese odluka da se preduzme disciplinska mjera koja predstavlja promjenu smještaja; i (4) na zahtjev roditelja. [34 CFR §300.504(a)]

Ovo obavještenje o proceduralnoj zaštiti mora da sadrži potpuno objašnjenje svih proceduralnih zaštita koje su dostupne prema §300.148 (jednostrano postavljanje u privatnu školu na javni trošak), §§300.151 do 300.153 (državni žalbeni postupci), §300.300 (pristanak), §§300.502 do 300.503, §§300.505 do 300.518, i §§350.530 do 300.536 (proceduralna zaštita u Odjeljku E propisa dijela B), i §§300.610 do 300.625 (odredbe o povjerljivosti informacija u Odjeljku F).

U ovom dokumentu se koriste sljedeći akronimi:

ALJ	Sudija za upravno pravo [<i>Administrative Law Judge</i>]
BIP	Plan intervencije u ponašanju [<i>Behavioral Intervention Plan</i>]
FAPE	Besplatno odgovarajuće javno obrazovanje [<i>Free Appropriate Public Education</i>]
FERPA	Zakon o porodičnim obrazovnim pravima i privatnosti [<i>Family Educational Rights and Privacy Act</i>]
FBA	Funkcionalna procjena ponašanja [<i>Functional Behavioral Assessment</i>]
IDEA	Zakon o obrazovanju osoba sa invaliditetom [<i>Individuals with Disabilities Education Act</i>]
IEE	Nezavisna procjena obrazovanja [<i>Independent Educational Evaluation</i>]
IEP	Individualni obrazovni program [<i>Individualized Education Program</i>]
MDE	Ministarstvo obrazovanja savezne države Mičigen [<i>Michigan Department of Education</i>]
OSE	Kancelarija za specijalno obrazovanje [<i>Office of Special Education</i>]
SOAHR	Državni ured za administrativna saslušanja i pravila [<i>State Office of Administrative Hearings and Rules</i>]

Sadržaj

Obavještenje o proceduralnoj zaštiti	11
Opšte informacije.....	11
Prethodno pismeno obavještenje	11
34 CFR §300.503.....	11
Obavještenje.....	11
Sadržaj obavještenja.....	11
Korištenje individualizovanog obrazovnog programa kao obavještenje....	11
Obavještenje u razumljivom jeziku	12
Maternji jezik.....	12
34 CFR §300.29	12
Elektronska pošta.....	12
34 CFR §300.505.....	12
Saglasnost roditelja - definicija	13
34 CFR §300.9	13
Saglasnost.....	13
Saglasnost roditelja	13
34 CFR §300.300.....	13
Saglasnost za početnu procjenu	13
Posebna pravila za početnu procjenu štíćenika države.....	14
Saglasnost roditelja za usluge	14
Opoziv saglasnosti roditelja	15
Saglasnost roditelja za ponovne procjene	15
Dokumentacija razumnih napora za dobijanje saglasnosti roditelja	15
Drugi zahtjevi za saglasnost.....	16
Nezavisne procjene obrazovanja.....	16
34 CFR §300.502.....	16

Opšte.....	16
Definicije	16
Pravo roditelja na procjenu o javnom trošku.....	17
Procjene pokrenute od strane roditelja.....	17
Zahtjevi za procjenjivanje od strane sudije za upravno pravo.....	18
Kriterijumi školskog okruga	18
Povjerljivost informacija.....	18
Definicije	18
34 CFR §300.611.....	18
Lično prepoznatljive informacije	19
34 CFR §300.32	19
Obavještenje roditeljima	19
34 CFR §300.612.....	19
Prava pristupa	19
34 CFR §300.613.....	19
Evidencija o pristupu	20
34 CFR §300.614.....	20
Zapisi o više od jednog djeteta.....	20
34 CFR §300.615.....	20
Spisak tipova i lokacija informacija	20
34 CFR §300.616.....	20
Naknade	21
34 CFR §300.617.....	21
Dopuna evidencija na zahtjev roditelja	21
34 CFR §300.618.....	21
Mogućnost za raspravu	21
34 CFR §300.619.....	21
Postupci za raspravu.....	21

34 CFR §300.621.....	21
Rezultat rasprave	21
34 CFR §300.620.....	21
Pristanak za objavljivanje lično prepoznatljivih informacija	22
34 CFR §300.622.....	22
postupcima	22
34 CFR §300.623.....	22
Uništavanje informacija.....	23
34 CFR §300.624.....	23
Prava studenata	23
34 CFR §300.625.....	23
Posredovanje	23
Posredovanje.....	23
34 CFR §300.506.....	23
Opšte.....	23
Zahtjevi	24
Nepristranost posrednika	25
Državni žalbeni postupak	26
Razlika između žalbe na postupak propisane rasprave i državnog žalbenog postupka.....	26
Usvajanje postupka državne žalbe	26
34 CFR §300.151.....	26
Opšte.....	26
Sredstva za uskraćivanje odgovarajućih usluga	26
Minimalni postupci za državne žalbe.....	27
34 CFR §300.152.....	27
Rok; minimalni postupci	27
Produženje roka; konačna odluka; izvršenje	27

Državne žalbe i postupak propisane rasprave.....	27
Podnošenje državne žalbe	28
34 CFR §300.153.....	28
Postupci žalbi po propisanom postupku	30
Podnošenje žalbe po propisanom postupku	30
34 CFR §300.507.....	30
Opšte.....	30
Informacije za roditelje.....	30
Žalba po propisanom postupku	30
34 CFR §300.508.....	30
Opšte.....	30
Sadržaj žalbe	31
Obavještenje koje je potrebno obaviti prije rasprave po žalbi po propisanom postupku	31
Dovoljnost žalbe	31
Amandman na žalbu	31
Odgovor školskog okruga na žalbu po propisanom postupku	32
Odgovor druge strane na žalbu po propisanom postupku	32
Obrasci modela.....	32
34 CFR §300.509.....	32
Smještaj djeteta dok su žalba i rasprava po propisanom postupku u toku.....	33
34 CFR §300.518.....	33
Postupak rješavanja	33
34 CFR §300.510.....	33
Sastanak za rješavanje.....	33
Period za rješavanje.....	34
Prilagođavanje perioda za rješavanje od 30 kalendarskih dana	34

Pisani sporazum o dogovoru	35
Period pregleda dogovora	35
Rasprave o žalbi po propisanom postupku	36
Nepriistrasan postupak propisane rasprave.....	36
34 CFR §300.511.....	36
Opšte.....	36
Nepriistrasni sudija za upravno pravo	36
Tema postupka propisane rasprave	36
Vremenski rok za traženje rasprave.....	36
Izuzeci za vremenske rokove.....	37
Prava na raspravu	37
34 CFR §300.512.....	37
Opšte.....	37
Dodatno otkrivanje informacija	37
Prava roditelja na raspravama	37
Odluke o raspravi.....	38
34 CFR §300.513.....	38
Odluka sudije za upravno pravo	38
Klauzula tumačenja.....	38
Odvojeni zahtjev za postupak propisane rasprave	38
Nalazi i odluke savetodavnog odbora i javnost	38
Žalbe	39
Konačnost odluke; Žalba; Nepriistrasni pregled	39
34 CFR §300.514.....	39
Konačnost odluke o raspravi.....	39
Vremenski rokovi i praktičnost rasprave	39
34 CFR §300.515.....	39

Građanske akcije, uključujući vremenski period u kojem se te radnje podnose	39
34 CFR §300.516.....	39
Opšte.....	39
Vremensko ograničenje	40
Dodatne procedure	40
Nadležnost okružnih sudova	40
Pravilo tumačenja	40
Advokatske naknade.....	40
34 CFR §300.517.....	40
Opšte.....	40
Dodela naknada	41
Postupci prilikom kažnjavanja djece sa invaliditetom.....	43
Autoritet školskog osoblja	43
34 CFR §300.530.....	43
Određivanje pojedinačnih slučajeva.....	43
Opšte.....	43
Dodatno ovlašćenje.....	43
Usluge	43
Određivanje manifestacije.....	44
Odluka da je ponašanje manifestacija invaliditeta djeteta	45
Posebne okolnosti	45
Definicije	45
Obavještenje	46
Promjena smještaja zbog disciplinskog udaljenja	46
34 CFR §300.536.....	46
Određivanje postavke	46
34 CFR §300.531.....	46

Žalba.....	46
34 CFR §300.532.....	46
Opšte.....	46
Ovlašćenje sudije za upravno pravo.....	47
Smještaj tokom žalbe	48
34 CFR §300.533.....	48
Zaštita za decu koja još nisu kvalifikovana za specijalno obrazovanje i srodne usluge	48
34 CFR §300.534.....	48
Opšte.....	48
Osnove znanja za disciplinska pitanja	48
Izuzetak	48
Uslovi koji se primijenjuju ako ne postoji osnovno znanje.....	49
Upućivanje i postupanje organa za sprovođenje zakona i pravosuđa	49
34 CFR §300.535.....	49
Prenos evidencije.....	49
Zahtjevi za jednostrano postavljanje od strane roditelja djece u privatne škole na javne troškove	50
Opšte	50
34 CFR §300.148.....	50
Nadoknada za privatnu školu.....	50
Ograničenje nadoknade	50
Prenos roditeljskih prava u punoljetstvu	51
34 CFR §300.520.....	51
Prilog A - Federalne definicije	52
Teška tjelesna povreda	52
18 USC 1365(h)	52
Oružje.....	52

Obavještenje o proceduralnoj zaštiti

Opšte informacije

Prethodno pismeno obavještenje

34 CFR §300.503

Obavještenje

Vaš školski okrug (izraz „školski okrug“, kako se koristi u ovom obavještenju, uključuje javnu školsku akademiju) mora vam dati pismeno obavještenje (dati vam određene informacije u pisanom obliku), kad god:

1. Predlaže da pokrene ili promeni identifikaciju, procjenu ili obrazovni položaj vašeg djeteta, ili pruža besplatno odgovarajuće javno obrazovanje [*Free Appropriate Public Education (FAPE)*] vašem djetetu; ili
2. Odbija da pokrene ili promeni identifikaciju, procjenu ili obrazovni položaj vašeg djeteta, ili pruža besplatno *FAPE* vašem djetetu.

Sadržaj obavještenja

Pismeno obavještenje mora:

1. Da opiše radnju koju vaš školski okrug predlaže ili odbija da preduzme;
2. Objasniti zašto vaš školski okrug predlaže ili odbija da preduzme akciju;
3. Opisati svaki postupak procjenjivanja, procjenu, zapis ili izvještaj koje je vaš školski okrug koristio prilikom odlučivanja da predloži ili odbije akciju;
4. Sadržati izjavu da imate zaštitu prema odredbama o proceduralnoj zaštiti u dijelu B *IDEA*-e;
5. Da vam kaže kako možete da dobijete opis proceduralne zaštite ako radnja koju vaš školski okrug predlaže ili odbija nije početni zahtjev za procjenu;
6. Da sadrži resurse za vas da kontaktirate za pomoć u razumijevanju dijela B *IDEA*-e;
7. Da opiše sve druge izbore koje je razmatrao tim individualnog obrazovnog programa [*Individualized Education Program (IEP)*] vašeg djeteta i razloge zbog kojih su ti izbori odbijeni; i
8. Da sadrži opis drugih razloga zbog kojih je vaš školski okrug predložio ili odbio akciju.

Korištenje individualizovanog obrazovnog programa kao obavještenje

Javna agencija može koristiti *IEP* kao deo prethodnog pismenog obavještenja sve dok dokument(i) koje roditelj primi zadovoljava sve zahtjeve iz §300.503.

Obavještenje u razumljivom jeziku

Obavještenje mora biti:

1. Napisano na jeziku razumljivom široj javnosti; i
2. Obezbjedeno na vašem maternjem jeziku ili nekom drugom načinu komunikacije koji koristite, osim ako je očigledno da to nije moguće.

Ako vaš maternji jezik ili drugi način komunikacije nije pisani jezik, vaš školski okrug mora osigurati:

1. Obavještenje za vas prevedeno usmeno drugim sredstvima na vašem maternjem jeziku ili drugom načinu komunikacije;
2. Da razumijete sadržaj obavještenja; i
3. Da postoje pisani dokazi i da su 1 i 2 ispunjeni.

Maternji jezik

34 CFR §300.29

Maternji jezik, kada se koristi sa osobom koja ima ograničeno znanje engleskog jezika, znači sljedeće:

1. Jezik koji obično koristi to lice, ili, u slučaju djeteta, jezik koji obično koriste roditelji djeteta;
2. U svim direktnim kontaktima sa djetetom (uključujući i procjenu djeteta), jezik koji dijete obično koristi u kući ili okruženju za učenje.

Za gluvu ili slijepu osobu, ili za osobu koja nema pisani jezik, način komunikacije je ono što osoba obično koristi (kao što je znakovni jezik, Brajevo pismo ili usmena komunikacija).

Elektronska pošta

34 CFR §300.505

Ako vaš školski okrug roditeljima nudi mogućnost primanja dokumenata putem e-pošte, možete odabrati da putem e-pošte primite sljedeće:

1. Prethodno pismeno obavještenje;
2. Obavještenje o proceduralnoj zaštiti; i
3. Obavještenja koje se odnose na žalbu po propisanom postupku.

Saglasnost roditelja - definicija

34 CFR §300.9

Saglasnost

Saglasnost znači:

1. U potpunosti ste informisani na svom maternjem jeziku ili nekom drugom načinu komunikacije (kao što je znakovni jezik, Brajevo pismo ili usmena komunikacija) svih informacija o akciji za koju dajete saglasnost.
2. Razumijete i slažete se u pisanoj formi sa tom akcijom, a saglasnost opisuje tu akciju i navodi evidencije (ako ih ima) koje će biti objavljene i kome; i
3. Razumijete da je saglasnost dobrovoljna sa vaše strane i možete povući svoju saglasnost u bilo kom trenutku.

Vaše povlačenje saglasnosti ne poništava (ukida) radnju koja se dogodila nakon što ste dali svoju saglasnost i prije nego što ste je povukli.

Saglasnost roditelja

34 CFR §300.300

Saglasnost za početnu procjenu

Vaš školski okrug ne može sprovesti početnu procjenu vašeg djeteta kako bi se utvrdilo da li je vaše dijete prihvatljivo prema dijelu B *IDEA*-e da primi specijalno obrazovanje i srodne usluge bez prethodnog pružanja prethodnog pismenog obavještenja o predloženoj aktivnosti i bez dobijanja vašeg pristanka kako je opisano pod naslovom, **Saglasnost roditelja – Definicija**.

Vaš školski okrug mora uložiti razumne napore da dobije vašu informisanu saglasnost za početnu procjenu kako bi odlučio da li je vaše dijete sa invaliditetom.

Vaša saglasnost za početnu procjenu *ne* znači da ste takođe dali vašu saglasnost da školski okrug počne pružati specijalno obrazovanje i srodne usluge vašem djetetu.

Ako je vaše dijete upisano u javnu školu ili želite da upišete svoje dijete u javnu školu i odbili ste dati saglasnost ili niste odgovorili na zahtjev za davanje saglasnosti za početnu procjenu, vaš školski okrug može, ali nije obavezan, tražiti da sprovede početnu procjenu vašeg djeteta korištenjem posredovanja u Zakonu ili žalbu po propisanom postupku, sastanak za rješavanje i nepristrasne propisane postupke rasprave. Vaš školski okrug neće prekršiti svoje obaveze da locira, identifikuje i procjenjuje vaše dijete ako ne provodi procjenu vašeg djeteta u ovim okolnostima.

Posebna pravila za početnu procjenu štíćenika države

Ako je dijete štíćenik države i ne živi sa svojim roditeljem -

Školskom okrugu nije potrebna saglasnost roditelja za početnu procjenu kako bi se utvrdilo da li je dijete sa invaliditetom ako:

1. Uprkos razumnim naporima da to učini, školski okrug ne može pronaći roditelja djeteta;
2. Prava roditelja su ukinuta u skladu sa državnim zakonom; ili
3. Sudija ili javna agencija koja je odgovorna za opštu brigu o djetetu dodijelila je pravo da donosi odluke o obrazovanju i da pristane na početnu procjenu pojedincu koji nije roditelj.

Štíćenik države, koji se koristi u *IDEA*-i, znači dijete koje je:

1. Hraniteljsko dijete, osim ako je djetetovom hranitelju dodijeljeno pravo na donošenje obrazovnih odluka u ime djeteta od strane sudije koji nadgleda slučaj djeteta ili javne agencije koja je odgovorna za opštu brigu o djetetu;
2. Smatra se štíćenikom države po državnim zakonu;
3. Smatra se štíćenikom suda po državnim zakonu; ili
4. U nadzoru javne ustanove za brigu o deci.

Saglasnost roditelja za usluge

Vaš školski okrug mora dobiti informisanu saglasnost prije pružanja specijalnog obrazovanja i srodnih usluga vašem djetetu po prvi put, i mora uložiti razumne napore kako bi dobio tu informisanu saglasnost.

Ako ne odgovorite na zahtjev za davanje saglasnosti da vaše dijete prvi put primi specijalno obrazovanje i srodne usluge ili ako odbijete dati takvu saglasnost, vaš školski okrug ne može koristiti proceduralne garancije (tj. posredovanje, žalbe po propisanom postupku, sastanak za rješavanje ili nepristrasnu propisanu raspravu) kako bi se postigao dogovor ili odluka da se specijalno obrazovanje i srodne usluge (koje preporučuje *IEP* tim vašeg djeteta) mogu pružiti vašem djetetu bez vašeg pristanka.

Ako odbijete dati svoju saglasnost da vaše dijete po prvi put dobije specijalno obrazovanje i srodne usluge, ili ako ne odgovorite na zahtjev za davanje takve saglasnosti, školski okrug ne pruža vašem djetetu specijalno obrazovanje i srodne usluge za koje je tražio vašu saglasnost, vaš školski okrug:

1. Nije u suprotnosti sa zahtjevom da vaše dijete učini dostupnim *FAPE*-u zbog neuspjeha u pružanju tih usluga vašem djetetu; i
2. Nije obavezan da održi sastanak *IEP*-a ili da razvije *IEP* za vaše dijete za specijalno obrazovanje i srodne usluge za koje je zatražena vaša saglasnost.

Opoziv saglasnosti roditelja

Ako pismeno obavijestite školski okrug da opozivate (povlačite) svoju saglasnost da vaš školski okrug pruža specijalno obrazovanje i srodne usluge vašem djetetu, vaš školski okrug:

1. Ne može nastaviti da pruža specijalno obrazovanje i srodne usluge vašem djetetu;
2. Mora da vam pruži pravovremenu prethodno pismeno obavještenje, u skladu sa §300.503 *IDEA* propisa, o njihovom prijedlogu da se obustavi specijalno obrazovanje i srodne usluge na osnovu primanja vašeg pisanog opoziva pristanka;
3. Ne smije koristiti procedure propisanog postupka (tj. posredovanje, sastanak za rješavanje ili nepristrasnu propisanu raspravu) kako bi postigao sporazum ili odluku da se usluge mogu pružiti vašem djetetu;
4. Nije u suprotnosti sa zahtjevom da vaše dijete učini dostupnim *FAPE*-u zbog toga što nije obezbijedilo dodatno specijalno obrazovanje i srodne usluge vašem djetetu;
5. Nije obavezan da održi sastanak *IEP*-a ili da razvije *IEP* za vaše dijete za dalje pružanje specijalnog obrazovanja i srodnih usluga; i
6. Nije obavezan da izmjeni evidenciju vašeg djeteta o obrazovanju da bi se uklonilo bilo kakvo upućivanje na primanje specijalnog obrazovanja i srodnih usluga vašeg djeteta zbog opoziva pristanka.

Saglasnost roditelja za ponovne procjene

Vaš školski okrug mora dobiti informisanu saglasnost prije ponovnog procjenjivanja vašeg djeteta, osim ako vaš školski okrug može dokazati:

1. Da je preduzeo razumne korake da dobije vašu saglasnost za ponovnu procjenu vašeg djeteta; i
2. Da niste odgovorili.

Ako odbijete saglasnost na ponovnu procjenu vašeg djeteta, školski okrug može, ali nije obavezan, nastaviti s ponovnim procjenjivanjem vašeg djeteta koristeći posredovanje, žalbu po propisanom postupku, sastanak za rješavanje i nepristrasan propisan postupak rasprave kako bi se pokušalo nadjačati vaše odbijanje saglasnosti na ponovnu procjenu vašeg djeteta. Kao i kod početnih procjena, vaš školski okrug ne krši svoje obaveze iz dijela B *IDEA*-e ako odbije da nastavi sa ponovnom procjenom na ovaj način.

Dokumentacija razumnih napora za dobijanje saglasnosti roditelja

Vaša škola mora voditi dokumentaciju o razumnim naporima koje čini da dobije saglasnost roditelja za početne procjene za pružanje specijalnog obrazovanja i povezanih usluga obavljene po prvi put; da se obavi ponovna procjena, i lociraju

roditelji štíćenika države radi početne procjene. Dokumentacija mora sadržati evidenciju o pokušajima školskog okruga u ovim oblastima, kao što su:

1. Detaljna evidencija telefonskih poziva ili pokušaja i rezultata tih poziva;
2. Kopije prepiske upućene roditeljima i svi primljeni odgovori; i
3. Detaljna evidencija posjeta roditeljskom domu ili mestu zaposlenja i rezultati tih posjeta.

Drugi zahtjevi za saglasnost

Vaša saglasnost nije potrebna prije nego što vaš školski okrug može:

1. Pregledati postojeće podatke kao deoprocjene vašeg djeteta ili ponovnog procjenjivanja; ili
2. Dati vašem djetetu test ili drugu procjenu koja se daje svoj deci, osim ako se prije tog testa ili procjene ne traži saglasnost od svih roditelja sve djece.

Vaš školski okrug ne može koristiti vaše odbijanje za davanje saglasnosti na jednu uslugu ili aktivnost kako bi vama ili vašem djetetu uskratio bilo kakvu drugu uslugu, korist ili aktivnost.

Ako ste svoje dijete upisali u privatnu školu o vlastitom trošku ili ako ste kod kuće školovali svoje dijete, a ne dajete svoju saglasnost za početnu procjenu vašeg djeteta ili ponovnu procjenu vašeg djeteta, ili ne odgovorite na zahtjev da date svoju saglasnost, školski okrug ne može koristiti svoje postupke nadjačavanja pristanka (tj. posredovanje, žalbe po propisanom postupku, sastanak za rješavanje ili nepristrasnu propisanu raspravu) i nije dužan da smatra vaše dijete prihvatljivim za dobijanje pravičnih usluga (usluge dostupne deci sa invaliditetom koja su smještena u privatnoj školi).

Nezavisne procjene obrazovanja

34 CFR §300.502

Opšte

Kao što je opisano u nastavku, imate pravo da dobijete nezavisnu procjenu obrazovanja [*Independent Educational Evaluation (IEE)*] vašeg djeteta ako se ne slažete sa procjenom vašeg djeteta koju je dobilo od vašeg školskog okruga.

Ako tražite *IEE*, školski okrug vam mora pružiti informacije o tome gde možete dobiti *IEE* i kriterijume školskog okruga koji se primijenjuju na *IEE*.

Definicije

IEE znači procjenu koju vrši kvalifikovani ispitivač koji nije zaposlen u školskom okrugu odgovornom za obrazovanje vašeg djeteta.

Javni trošak znači da školski okrug ili plaća punu cijenu procjene ili osigurava da se procjena na drugi način obezbijedi bez ikakvih troškova, u skladu sa odredbama dijela B *IDEA*-e, koji omogućava svakoj državi da koristi bilo koji državni, lokalni, savezni i privatni izvor podrške u državi kako bi se ispunili zahtjevi iz dijela B zakona.

Pravo roditelja na procjenu o javnom trošku

Imate pravo na *IEE* vašeg djeteta o javnom trošku ako se ne slažete sa procjenom vašeg djeteta koju ste dobili u vašem školskom okrugu, pod sljedećim uslovima:

1. Ako podnesete pisani zahtjev za *IEE* vašeg djeteta o javnom trošku, vaš školski okrug mora pismeno odgovoriti na zahtjev u roku od sedam kalendarskih dana od prijema zahtjeva, navodeći namjeru okruga da ili: (a) obezbijedi *IEE* o javnom trošku; ili (b) podnijeti žalbu po propisanom postupku kako bi zatražili saslušanje kako bi se pokazalo da je procjena vašeg djeteta odgovarajuća.
2. Ako vaš školski okrug traži saslušanje, a konačna odluka je da je procjena vašeg školskog okruga vašeg djeteta odgovarajuća, još uvek imate pravo na *IEE*, ali ne i o javnom trošku.
3. Ako zatražite *IEE* vašeg djeteta, školski okrug može pitati zašto se protivite procjeni vašeg djeteta koju ste dobili u vašem školskom okrugu. Međutim, vaš školski okrug možda neće zahtijevati objašnjenje i ne može neopravdano odlagati pružanje *IEE* vašem djetetu o javnom trošku ili podnošenje žalbe na propisan postupak da se zatraži propisana rasprava radi obrane procjene školskog okruga vašeg djeteta.
4. Ako *IEE* koji dobijete ne ispunjava kriterijume školskog okruga, školski okrug može podnijeti žalbu po propisanom postupku. Ako je konačna odluka u raspravi da procjena nije ispunila kriterijume školskog okruga, javna naknada troškova vašeg *IEE* može biti odbijena.

Imate pravo na samo jednak *IEE* vašeg djeteta o javnom trošku svaki put kad vaš školski okrug provodi procjenu sa kojom se ne slažete.

Procjene pokrenute od strane roditelja

Ako dobijete *IEE* vašeg djeteta o javnom trošku ili dijelite sa školskim okruguom procjenu vašeg djeteta koju ste dobili na privatni trošak:

1. Vaš školski okrug mora uzeti u obzir rezultate procjene vašeg djeteta, ako ispunjava kriterijume školskog okruga za *IEE*, u bilo kojoj odluci donesenoj u vezi s pružanjem *FAP*-a vašem djetetu; i
2. Vi ili vaš školski okrug možete predstaviti procjenu kao dokaz na propisanoj raspravi koje se odnosi na vaše dijete.

Zahtjevi za procjenjivanje od strane sudije za upravno pravo

Ako sudija za upravno pravo [*Administrative Law Judge (ALJ)*] zatraži *IEE* vašeg djeteta kao deo propisane rasprave, trošak procjenjivanja mora biti o javnom trošku.

Kriterijumi školskog okruga

Ako je *IEE* o javnom trošku, kriterijumi pod kojima se vrši procjena, uključujući lokaciju procjene i kvalifikacije ispitivača, moraju biti iste kao i kriterijumi koje školski okrug koristi kada inicira procjenu (ukoliko su ti kriterijumi u skladu sa vašim pravom na *IEE*).

Osim gore opisanih kriterijuma, školski okrug ne može nametati uslove ili vremenske rokove vezane za dobijanje *IEE* o javnom trošku.

Povjerljivost informacija

Definicije

34 CFR §300.611

Kako se koristi pod naslovom, **Povjerljivost informacija**:

- *Uništavanje* znači fizičko uništenje ili uklanjanje ličnih identifikatora iz informacija, tako da informacija više nije lično prepoznatljiva.
- *Evidencija o obrazovanju* označava vrstu evidencije obuhvaćenih definicijom „obrazovnih evidencija“ u 34 CFR Deo 99 (propisi kojima se primijenjuje Zakon o porodičnim obrazovnim pravima i privatnosti iz 1974.g., 20 U.S.C. 1232g [*Family Educational Rights and Privacy Act (FERPA)*]). *FERPA* definiše „obrazovne evidencije“ kao evidencije koje su direktno povezane sa učenikom i održavaju ih obrazovna agencija ili strana koja radi za agenciju.
- *Agencija koja učestvuje* podrazumeva bilo koji školski okrug, agenciju ili instituciju koja prikuplja, održava ili koristi lično prepoznatljive informacije, ili iz kojih se dobijaju informacije, prema dijelu B *IDEA*-e.

Lično prepoznatljive informacije

34 CFR §300.32

Lično prepoznatljive su informacije koje sadrže:

- a. Ime vašeg djeteta, ime roditelja ili ime drugog člana porodice;
- b. Adresu vašeg djeteta;
- c. Lični identifikator, kao što je broj socijalnog osiguranja vašeg djeteta ili broj učenika; ili
- d. Spisak ličnih karakteristika ili drugih informacija koje bi omogućile identifikaciju vašeg djeteta sa razumnom sigurnošću.

Obavještenje roditeljima

34 CFR §300.612

Ministarstvo obrazovanja savezne države Mičigen *MDE* mora da obavijesti roditelje da *MDE* ima procedure i politike koje su adekvatne za potpuno informisanje roditelja o povjerljivosti lično prepoznatljivih informacija, uključujući:

1. Opis obima u kojem se obavještenje daje na maternjem jeziku različitih grupa stanovništva u državi;
2. Opis djeteta o kom se čuvaju lično prepoznatljive informacije, vrste traženih informacija, metode koje država namjerava da koristi u prikupljanju informacija (uključujući i izvore od kojih se prikupljaju informacije) i načine korištenja informacija;
3. Sažetak politika i procedura koje agencije koje učestvuju moraju poštovati u vezi sa čuvanjem, otkrivanjem trećim licima, zadržavanjem i uništavanjem lično prepoznatljivih informacija; i
4. Opis svih prava roditelja i djece u vezi sa ovim informacijama, uključujući prava iz *FERPA* i njegovih izvršnih propisa u 34 CFR Deo 99.

Pre bilo kakve značajnije identifikacije, lokacije ili aktivnosti procjene (poznate i kao „pronalaženje djece“), obavještenje mora biti objavljeno ili najavljeno u novinama ili drugim medijima, ili oboje, sa cirkulacijom koja je dovoljna da obavijesti roditelje u celoj državi o aktivnostima lociranja, identifikovanja i procjene djece kojoj je potrebno specijalno obrazovanje i srodne usluge.

Prava pristupa

34 CFR §300.613

Agencija koja učestvuje mora vam dozvoliti da pogledate i pregledate sve evidencije o obrazovanju koji se odnose na vaše dijete i koje prikuplja, održava ili koristi agencija koja učestvuje u programu prema dijelu B *IDEA*-e. Agencija koja učestvuje mora da se povinuje vašem zahtjevu da pogledate i pregledate sve

evidencije o obrazovanju o vašem djetetu bez nepotrebnog odlaganja i prije bilo kog sastanka u vezi sa *IEP*-om, ili bilo koje nepristrasne propisane rasprave (uključujući sastanak za rješavanje ili saslušanje u vezi discipline), i ni u kom slučaju više od 45 kalendarskih dana nakon što ste podnijeli zahtjev.

Vaše pravo da pogledate i pregledate evidencije o obrazovanju uključuje:

1. Vaše pravo na odgovor od agencije koja učestvuje na vaše razumne zahtjeve za objašnjenjima i tumačenjima evidencije;
2. Vaše pravo da zatražite od agencije koja učestvuje da dostavi kopije evidencija ako ne možete efikasno da pogledate i pregledate evidencije, osim ako ne primite te kopije; i
3. Vaše pravo da vaš predstavnik pogleda i pregleda evidencije.

Agencija koja učestvuje može pretpostaviti da imate ovlaštenja da pogledate i pregledate evidencije koja se odnosi na vaše dijete, osim ako vam se ne kaže da nemate ovlaštenja prema važećem državnom zakonu koji uređuje pitanja kao što su starateljstvo, odvajanje i razvod.

Evidencija o pristupu

34 CFR §300.614

Svaka agencija koja učestvuje mora voditi evidenciju o strankama koje dobijaju pristup evidenciji o obrazovanju koje su prikupljene, održavane ili korištene prema dijelu B *IDEA*-e (osim pristupa od strane roditelja i ovlaštenih službenika agencije koja učestvuje), uključujući ime stranke, datum pristupa i svrhu zbog koje je stranka ovlaštena da koristi evidencije.

Zapisi o više od jednog djeteta

34 CFR §300.615

Ako bilo koja evidencija o obrazovanju sadrži informacije o više od jednog djeteta, roditelji te djece imaju pravo da pogledaju i pregledaju samo informacije koje se odnose na njihovo dijete ili da budu informisani o toj specifičnoj informaciji.

Spisak tipova i lokacija informacija

34 CFR §300.616

Na zahtjev, svaka agencija koja učestvuje mora vam dostaviti spisak tipova i lokaciju evidencija o obrazovanju koje prikuplja, održava ili koristi agencija.

Naknade

34 CFR §300.617

Svaka agencija koja učestvuje može naplatiti naknadu za kopije evidencija koje su napravljene za vas prema dijelu B *IDEA*-e, ako vas naknada ne sprečava da ostvarite svoje pravo da pogledate i pregledate te evidencije.

Agencija koja učestvuje ne može naplatiti naknadu za traženje ili preuzimanje informacija u skladu sa dijelom B *IDEA*-e.

Dopuna evidencija na zahtjev roditelja

34 CFR §300.618

Ako smatrate da su informacije u evidencijama o obrazovanju koje se tiču vašeg djeteta prikupljene, održavane ili korištene prema dijelu B *IDEA*-e netačne, obmanjujuće ili krše privatnost ili druga prava vašeg djeteta, možete zatražiti od agencije koja učestvuje u održavanju informacija da promjene informaciju.

Agencija koja učestvuje mora odlučiti da li da promeni informaciju u skladu sa vašim zahtjevom u razumnom roku od prijema vašeg zahtjeva.

Ako agencija koja učestvuje odbije da promeni informaciju u skladu sa vašim zahtjevom, mora vas obavijestiti o odbijanju i obavijestiti vas o pravu na raspravu kako je opisano pod naslovom, *Mogućnost za saslušanje*.

Mogućnost za raspravu

34 CFR §300.619

Agencija koja učestvuje mora vam, na zahtjev, pružiti priliku da raspravom osporavate informacije u evidenciji o obrazovanju u vezi sa vašim djetetom kako bi se osiguralo da nisu netačne, obmanjujuće ili na drugi način krše privatnost ili druga prava vašeg djeteta.

Postupci za raspravu

34 CFR §300.621

Rasprava kojom se osporavaju informacije u evidenciji o obrazovanju mora se voditi u skladu sa postupcima za takve rasprave u okviru *FERPA*.

Rezultat rasprave

34 CFR §300.620

Ako, kao rezultat rasprave, agencija koja učestvuje odluči da su informacije netačne, obmanjujuće ili na drugi način krše privatnost ili druga prava vašeg djeteta, ona mora u skladu sa tim promijeniti informacije i pismeno vas obavijestiti o tome.

Ako, kao rezultat rasprave, agencija koja učestvuje odluči da informacije nisu netačne, obmanjujuće ili da na drugi način ne krše privatnost ili druga prava vašeg djeteta, ona vas mora obavijestiti o vašem pravu da u evidenciju koja se vodi o vašem djetetu stavite izjavu koja komentariše informacije ili daje bilo kakve razloge zbog kojih se ne slažete s odlukom agencije koja učestvuje.

Takvo objašnjenje stavljeno u evidenciju vašeg djeteta mora:

1. Da se održava od strane agencije koja učestvuje kao deo evidencije vašeg djeteta sve dok evidenciju ili sporni deo vodi agencija koja učestvuje; i
2. Ako agencija koja učestvuje, objelodani evidenciju vašeg djeteta ili sporni deo bilo kojoj strani, objašnjenje takođe mora biti objelodanjeno toj strani.

Pristanak za objavljivanje lično prepoznatljivih informacija

34 CFR §300.622

Osim ako je objavljivanje lično prepoznatljivih informacija sadržanih u evidenciji o obrazovanju (bez saglasnosti roditelja) odobreno prema *FERPA*, vaša saglasnost mora da se dobije prije nego što se lično prepoznatljive informacije otkriju strankama koje nisu službenici agencija koje učestvuju. Osim u okolnostima koje su navedene u nastavku, vaša saglasnost se ne traži prije nego što se lično prepoznatljive informacije dostave službenicima agencija koje učestvuju u svrhu ispunjavanja zahtjeva iz dijela B *IDEA*-e.

Vaša saglasnost, ili saglasnost kvalifikovanog djeteta koje je punoljetno po zakonu većine država, se mora dobiti prije davanja na uvid lično prepoznatljivih informacija službenicima agencija koje učestvuju i pružaju ili plaćaju usluge tranzicije.

Ako je vaše dijete u privatnoj školi koja se ne nalazi u istom školskom okrugu u kojem živite, ili će ići u nju, mora se dobiti vaš pristanak prije nego što bilo kakve lično prepoznatljive informacije o vašem djetetu budu objavljene između službenika školskog okruga gde se nalazi privatna škola i službenika u školskom okrugu gde živite.

postupcima

34 CFR §300.623

Svaka agencija koja učestvuje mora zaštititi povjerljivost informacija koje se mogu identifikovati prilikom prikupljanja, čuvanja, otkrivanja i uništavanja.

Jedan zvaničnik u svakoj agenciji koja učestvuje mora preuzeti odgovornost za osiguravanje povjerljivosti svih lično prepoznatljivih informacija.

Sva lica koja prikupljaju ili koriste lično prepoznatljive informacije moraju proći obuku ili dobiti instrukcije u vezi sa politikama i procedurama države Mičigen i procedura u vezi povjerljivosti prema dijelu B *IDEA*-e i *FERPA*.

Svaka agencija koja učestvuje mora održavati, za javni uvid, trenutni popis imena i pozicija onih službenika u agenciji koji mogu imati pristup lično prepoznatljivim informacijama.

Uništavanje informacija

34 CFR §300.624

Vaš školski okrug mora da vas informiše kada lično prepoznatljive informacije koje su prikupljene, održavane ili korištene u skladu sa dijelom B *IDEA*-e više nisu potrebne za pružanje obrazovnih usluga vašem djetetu.

Informacije se moraju uništiti na vaš zahtjev. Međutim, trajno evidentiranje imena, adrese i telefonskog broja vašeg djeteta, njegovog ili njenog razreda, evidencije o prisustvu, prisutnosti razreda, završenog razreda i završene godine mogu se čuvati bez vremenskog ograničenja.

Prava studenata

34 CFR §300.625

Prema propisima za *FERPA*, prava roditelja u vezi sa evidencijom o obrazovanju se prenose studentu u dobi od 18 godina.

Prava roditelja iz dijela B *IDEA*-e u vezi sa evidencijom o obrazovanju takođe se prenose studentu u dobi od 18 godina. Međutim, agencija koja učestvuje mora dostaviti bilo kakvo obavještenje prema dijelu B *IDEA*-e i studentu i roditeljima.

Posredovanje

Posredovanje

34 CFR §300.506

Opšte

MDE je uspostavio postupke za omogućavanje posredovanja koje će omogućiti vama i školskom okrugu da riješite nesuglasice koje se odnose na bilo koje pitanje u skladu sa dijelom B ili dijelom C *IDEA*-e, uključujući pitanja koja su se pojavila prije podnošenja žalbe države ili žalbe u propisanom postupku. Dakle, posredovanje je na raspolaganju za rješavanje sporova iz dijela B ili dijela C *IDEA*-e, bez obzira da li ste podnijeli žalbu po propisanom postupku da biste zatražili propisanu

raspravu, kako je opisano pod naslovom, **Podnošenje žalbe po propisanom postupku**.

Zahtjevi

Postupci osiguravaju da postupak posredovanja:

1. Je dobrovoljan sa vaše strane i strane školskog okruga;
2. Ne koristi se za uskraćivanje ili odgađanje vašeg prava na propisanu raspravu, niti za uskraćivanje bilo kojih drugih prava koja imate prema dijelu B ili dijelu C *IDEA*-e; i
3. Vodi kvalifikovan i nepristrasan posrednik koji je obučen za efikasne tehnike posredovanja.

Školski okrug može razviti postupke koje nude roditeljima i školama koje ne žele da koriste postupak posredovanja, priliku da se upoznaju, u vremenu i mestu koje vam odgovara, sa neutralnom stranom:

1. Koja je pod ugovorom sa odgovarajućim subjektom za alternativno rješavanje sporova, ili centrom za obuku i informisanje roditelja ili centrom zajednice roditelja u državi; i
2. Koja bi vam objasnila prednosti i ohrabrila vas da koristite postupak posredovanja.

MDE mora da vodi spisak ljudi koji su kvalifikovani posrednici i znaju zakone i propise koji se odnose na pružanje specijalnog obrazovanja i srodnih usluga. *MDE* mora izabrati posrednike na slučajnoj, rotacionoj ili drugoj nepristrasnoj osnovi.

Država je odgovorna za troškove postupka posredovanja, uključujući troškove sastanaka. Ove usluge obezbjeđuje [Usluge specijalnog posredničkog obrazovanja \[Special Education Mediation Services\]](http://MiKids1st.org)(<http://MiKids1st.org>).

Svaki sastanak u postupku posredovanja mora biti zakazan na vreme i održan na mestu koje je pogodno za vas i školski okrug.

Ako vi i školski okrug riješite spor kroz postupak posredovanja, obje strane moraju sklopiti pravno obvezujući sporazum koji određuje rezoluciju i to:

1. Navodi da će sve diskusije koje su se desile tokom postupka posredovanja ostati povjerljive i ne mogu se koristiti kao dokazi u bilo kojoj naknadnoj propisanoj raspravi ili građanskom postupku; i
2. Potpisujete vi i predstavnik školskog okruga koji ima ovlaštenje da obavezuje školski okrug.

Pisani, potpisani sporazum o posredovanju može se izvršiti u svakom nadležnom sudu države (sud koji ima ovlaštenja prema državnom zakonu da sasluša ovu vrstu predmeta) ili u okružnom sudu Sjedinjenih Država.

Diskusije koje su se desile tokom postupka posredovanja moraju biti povjerljive. Oni se ne mogu koristiti kao dokaz u bilo kojoj budućoj propisanoj raspravi ili građanskom postupku bilo kog federalnog suda ili državnog suda države koja prima pomoć prema dijelu B ili dijelu C *IDEA*-e.

Nepristranost posrednika

Posrednik:

1. Ne može biti službenik *MDE* ili školskog okruga koji je uključen u obrazovanje ili brigu o vašem djetetu; i
2. Ne smije imati lični ili profesionalni interes koji je u sukobu sa objektivnošću posrednika.

Osoba koja se inačekvalifikuje kao posrednik nije službenik u školskom okrugu ili državnoj agenciji samo zato što ga plaća agencija ili školski okrug da služi kao posrednik.

Državni žalbeni postupak

Razlika između žalbe na postupak propisane rasprave i državnog žalbenog postupka

Propisi za Deo B *IDEA*-e propisuju posebne postupke za državne žalbe i za postupak žalbe i propisane rasprave. Kao što je objašnjeno u nastavku, svaki pojedinac ili organizacija može podnijeti državnu žalbu u kojoj se navodi da je školski okrug, *MDE* ili bilo koja druga javna agencija prekršila bilo koji zahtjev dijela B ili C. Samo vi ili školski okrug možete podnijeti žalbu po propisanom postupku o bilo kom pitanju koje se odnosi na prijedlog ili odbijanje da se pokrene ili promeni identifikacija, procjena ili obrazovni položaj djeteta sa invaliditetom ili davanje *FAPÉ*-a djetetu. Dok osoblje *MDE*-a obično mora riješiti državnu žalbu u roku od 60 kalendarskih dana, osim ako je vremenski rok propisno produžen, *ALJ* mora saslušati žalbu po propisanom postupku (ako nije riješena kroz sastanak za rješavanje ili posredovanje) i izdati pismenu odluku u roku od 45 kalendarskih dana nakon završetka perioda rješavanja, kao što je opisano u ovom dokumentu pod naslovom, **Postupak rješavanja**, osim ako *ALJ* ne odobri posebno produženje vremenskog roka na vaš zahtjev ili zahtjev školskog okruga. Državna žalba i žalba po propisanom postupku, rješavanje i rasprava su detaljnije opisani u nastavku.

Usvajanje postupka državne žalbe

34 CFR §300.151

Opšte

MDE mora imati pisane postupke (vidi Administrativna pravila za posebno obrazovanje, pravilo 340.1701a, 340.1851-1853) za:

1. Rješavanje bilo koje državne žalbe, uključujući žalbu koju je podnijela organizacija ili pojedinac iz druge države;
2. Podnošenje žalbe.
3. Široko rasprostranjenje postupka državne žalbe roditeljima i drugim zainteresovanim osobama, uključujući centre za obuku roditelja i informativne centre, agencije za zaštitu i zastupanje, centre za samostalno stanovanje i druge odgovarajuće subjekte.

Sredstva za uskraćivanje odgovarajućih usluga

U rješavanju državne žalbe u kojoj je *MDE* utvrdio da nije pružio odgovarajuće usluge, *MDE* mora da se obrati:

1. Neuspjeh u pružanju odgovarajućih usluga, uključujući korektivne radnje koje odgovaraju potrebama djeteta; i
2. Odgovarajuće buduće pružanje usluga za svu decu sa invaliditetom.

Minimalni postupci za državne žalbe

34 CFR §300.152

Rok; minimalni postupci

MDE će preko Kancelarije za specijalno obrazovanje [*Office of Special Education (OSE)*] uključiti u svoje državne žalbene postupke vremensko ograničenje od 60 kalendarskih dana nakon podnošenja žalbe na:

1. Sprovesti nezavisnu istragu na licu mesta, ako *MDE* utvrdi da je istraga neophodna;
2. Pružiti podnosiocu žalbe mogućnost da dostavi dodatne informacije, usmeno ili pismeno, o navodima u žalbi;
3. Obezbijedi školskom okrugu ili drugoj javnoj agenciji mogućnost da odgovore na žalbu, uključujući, najmanje: (a) po izboru agencije, prijedlog za rješavanje žalbe ; i (b) mogućnost da se roditelj koji je podnio žalbu i agencija dobrovoljno dogovore da se uključe u posredovanje;
4. Pregledati sve relevantne informacije i samostalno utvrditi da li školski okrug ili druga javna agencija krši uslove iz dijela B *IDEA*-e; i
5. Dostaviti pismenu odluku podnosiocu žalbe koji se odnosi na svaki navod u žalbi i sadrži: (a) utvrđivanje činjenica i zaključaka; i (b) razloge konačne odluke *MDE*-a.

Produženje roka; konačna odluka; izvršenje

Gore opisani postupci *MDE*-a takođe moraju:

1. Dozvolite produženje vremenskog ograničenja od 60 kalendara samo ako: (a) postoje izuzetne okolnosti u vezi sa određenom državnom žalbom; ili (b) roditelj i školski okrug ili druga javna agencija uključena dobrovoljno pristanu da produže vreme za rješavanje pitanja posredovanjem.
2. Uključuje procedure za efektivnu implementaciju konačne odluke *MDE*, ako je potrebno, uključujući: (a) aktivnosti tehničke pomoći; (b) pregovore; i (c) korektivne mere za postizanje usaglašenosti.

Državne žalbe i postupak propisane rasprave

Ako se primi pismena državna žalba koja je ujedno i predmet saslušanja u postupku propisane rasprave, kako je opisano u nastavku pod naslovom, **Podnošenje žalbe po propisanom postupku**, ili državna žalba sadrži više pitanja od kojih su jedan ili više deo takve rasprave, Država mora da poništiti državnu žalbu, ili bilo koji deo državne žalbe koji se rješava na postupku propisane rasprave do završetka rasprave. Svako pitanje u državnoj žalbi koje nije deo postupka propisane rasprave mora biti riješeno koristeći gore opisana vremenska ograničenja i postupke.

Ako je o nekom pitanju iznesenom u državnoj žalbi već odlučeno na saslušanju u istom postupku u kojem sudjeluju iste strane (vi i školski okrug), odluka o postupku propisane rasprave obavezujuća je za to pitanje, a *MDE* mora obavijestiti podnosioca žalbe da je odluka obavezujuća.

Žalba u kojoj se navodi propust školskog okruga ili druge javne agencije da sprovede odluku o postupku propisane rasprave mora riješiti *MDE*.

Podnošenje državne žalbe

34 CFR §300.153

Organizacija ili pojedinac može podnijeti potpisanu pisanu državnu žalbu prema gore opisanim postupcima.

Državna žalba mora sadržati:

1. Izjavu koju je prekršio školski okrug ili druga javna agencija:
  - a. Svaku trenutnu odredbu administrativnih pravila za posebno obrazovanje;
  - b. 1976 PA 451, jer se odnosi na posebne obrazovne programe i usluge;
  - c. Zakon o obrazovanju osoba s invaliditetom iz 2004. godine, 20 U.S.C., poglavlje 33, §1400 i dalje, i propisi kojima se provodi zakon, 34 C.F.R. part 300, and 34 C.F.R. deo 303; Činjenice na kojima se temelji izjava;
  - d. Plan okruga srednje škole;
  - e. Izvještaj tima za individualni obrazovni program, odluku kancelarije o raspravi ili sudsku odluku u vezi sa specijalnim obrazovnim programima ili uslugama; ili
  - f. Državnu prijavu za federalna sredstva pod *IDEA*-om.
2. Potpis i kontakt informacije za podnosioca žalbe; i
3. Ako navodite kršenja u pogledu određenog djeteta:
  - a. Ime djeteta i adresu prebivališta djeteta;
  - b. Naziv škole koju dijete pohađa;
  - c. U slučaju da je dijete beskućnik ili maloljetno, dostupne kontakt informacije za dijete i naziv škole koju dijete pohađa;
  - d. Opis prirode problema djeteta, uključujući činjenice koje se odnose na problem; i
  - e. Predloženo rešenje problema u meri u kojoj je poznato i dostupno strani koja je podnijela žalbu u vreme podnošenja žalbe.

U žalbi se mora navesti povreda koja se dogodila ne više od godinu dana prije datuma kada je žalba primljena od strane *MDE* ili *ISD*.

Strana koja podnosi državnu žalbu mora dostaviti kopiju žalbe školskom okrugu ili drugoj javnoj agenciji koja služi djetetu u isto vrijeme kada strana podnese prigovor *OSE*-u.

MDE je razvio model obrasca za pomoć u podnošenju državne žalbe. Obrazac modela je dostupan na [OSE veb-lokacija](http://www.michigan.gov/specialeducation) (www.michigan.gov/specialeducation). Ne morate da koristite obrazac modela. Međutim, žalba mora sadržati tražene podatke za podnošenje državne žalbe (vidi 1-4 gore).

Postupci žalbi po propisanom postupku

Podnošenje žalbe po propisanom postupku

34 CFR §300.507

Opšte

Vi ili školski okrug možete podnijeti žalbu po propisanom postupku o bilo kom pitanju koje se odnosi na prijedlog ili odbijanje da se pokrene ili promeni identifikacija, procjena ili obrazovni položaj vašeg djeteta ili davanje *FAPE*-a djetetu.

Žalba koja se vodi po propisanom postupku mora ukazivati na kršenje koje se dogodilo ne više od dve godine prije nego što ste vi ili školski okrug znali ili trebali znati za navodnu radnju koja čini osnovu žalbe po propisanom postupku.

Gornji vremenski rok se ne odnosi na vas ako niste mogli da podnesete žalbu po propisanom postupku u vremenskom roku jer:

1. Školski okrug je pogrešno predstavio da je riješio probleme utvrđene u žalbi; ili
2. Školski okrug je uskratio informacije od vas koje je bio dužan da vam dostavi u skladu sa dijelom B ili dijelom C *IDEA*-e.

Informacije za roditelje

Školski okrug mora vas obavijestiti o besplatnim ili jeftinim pravnim i drugim relevantnim uslugama koje su dostupne u području ako zatražite informacije, ili ako vi ili školski okrug podnesete žalbu u toku postupka.

Žalba po propisanom postupku

34 CFR §300.508

Opšte

Da biste zatražili raspravu, vi ili školski okrug (ili vaš advokat ili advokat školskog okruga) morate podnijeti žalbu po propisanom postupku sa *MDE* i dostavite kopiju drugoj strani. Žalba mora sadržati sve sadržaje navedene u nastavku i mora se čuvati u tajnosti.

Sadržaj žalbe

Žalba po propisanom postupku mora sadržati:

1. Ime djeteta;
2. Adresu prebivališta djeteta;
3. Ime škole djeteta;
4. Ako je dijete beskućnik ili maloljetno, kontakt informacije za dijete i ime škole djeteta;
5. Opis prirode problema djeteta u vezi sa predloženom ili odbijenom radnjom, uključujući činjenice koje se odnose na problem; i
6. Predloženo rješenje problema u meri u kojoj je vama i školskom okrugu u to vrijeme poznato i dostupno.

Obavještenje koje je potrebno obaviti prije rasprave po žalbi po propisanom postupku

Vi ili školski okrug možda nećete imati raspravu po propisanom postupku sve dok vi ili školski okrug (ili vaš advokat ili advokat školskog okruga) uredno podnese žalbu po propisanom postupku koja uključuje gore navedene informacije. Žalba po propisanom postupku propisno je podnesena kada je primljena od strane *MDE* i druge strane.

Dovoljnost žalbe

Da bi se žalba po propisanom postupku mogla nastaviti, mora se smatrati dovoljnom. Žalba po propisanom postupku će se smatrati dovoljnom (da je ispunila gore navedene zahtjeve za sadržaj) osim ako strana koja prima žalbu po propisanom postupku (vi ili školski okrug) pismeno obavijesti *ALJ* i drugu stranu u roku od 15 kalendarskih dana od prijema žalbe da strana koja prima informacije smatra da žalba po propisanom postupku ne ispunjava gore navedene zahtjeve.

U roku od pet kalendarskih dana od prijema obavještenja, strana koja prima informacije (vi ili školski okrug) smatra da je žalba zbog nepravilnog postupka nedovoljna, *ALJ* mora da odluči da li žalba po propisanom postupku ispunjava gore navedene zahtjeve, i obavijestiti vas i školski okrug u pismenoj formi.

Amandman na žalbu

Vi ili školski okrug možete da promijenite žalbu samo ako:

1. Druga strana odobrava izmjene u pisanoj formi i dobija priliku da riješi žalbu po propisanom postupku kroz sastanak za rješavanje, opisan u nastavku; ili
2. *ALJ* daje dozvolu za izmjene, najkasnije pet dana prije početka postupka propisane rasprave.

Ako strana koja se žali (Vi ili školski okrug) unese izmjene u žalbu po propisanom postupku, rokove za sastanak za rješavanje (u roku od 15 kalendarskih dana od

prijema žalbe) i vremenski period za rješavanje (u roku od 30 kalendarskih dana od prijema žalbe) ponovo početi na dan podnošenja izmijenjene žalbe.

Odgovor školskog okruga na žalbu po propisanom postupku

Ako školski okrug nije poslao prethodno pismeno obavještenje, kao što je opisano pod naslovom, **Prethodno pismeno obavještenje**, u vezi sa sadržajem sadržanim u žalbi po propisanom postupku, školski okrug mora, u roku od 10 dana nakon prijema žalbe po propisanom postupku, da vam pošalje odgovor koji uključuje:

1. Objašnjenje zašto je školski okrug predložio ili odbio da preduzme radnju pokrenutu u žalbi po propisanom postupku;
2. Opis drugih opcija koje je *IEP* tim vašeg djeteta razmotrio i razlozi zbog kojih su te opcije odbijene;
3. Opis svakog postupka ocjenjivanja, procjene, evidencije ili izvještaja školskog okruga koji je korišten kao osnova za predloženu ili odbijenu akciju; i
4. Opis ostalih faktora koji su relevantni za predloženu ili odbijenu akciju školskog okruga.

Pružanje informacija iz tačaka 1-4 ne sprečava školski okrug da tvrdi da je vaša žalba po propisanom postupku bila nedovoljna.

Odgovor druge strane na žalbu po propisanom postupku

Osim kao što je navedeno pod gore navedenim podnaslovom, **Odgovor školskog okruga na žalbu po propisanom postupku**, strana koja prima žalbu po propisanom postupku mora, u roku od 10 kalendarskih dana od prijema žalbe, poslati drugoj strani odgovor koji se posebno odnosi na pitanja žalbe.

Obrasci modela

34 CFR §300.509

MDE je razvio model obrasca koji će vam pomoći da podnesete žalbu po propisanom postupku. Ne morate da koristite obrazac *MDE* modela. Međutim, žalba po propisanom postupku mora sadržavati tražene informacije za podnošenje žalbe po propisanom postupku. Obrazac modela je dostupan na [OSE veb-lokacija](http://www.michigan.gov/specialeducation) (www.michigan.gov/specialeducation).

(Napomena: Upotreba obrasca modela ne garantuje da će tužilac smatrati da je žalba dovoljna ako se druga strana protivi dovoljnosti žalbe.)

Smještaj djeteta dok su žalba i rasprava po propisanom postupku u toku

34 CFR §300.518

Osim kako je navedeno u nastavku pod naslovom, **Procedura prilikom kažnjavanja djece sa invaliditetom**, nakon što je žalba podnesena uz *MDE* i primljena od druge strane, vaše dijete mora ostati u svom trenutnom obrazovnom položaju tokom perioda postupka rješavanja, i dok čekate na odluku o nepristrasnoj propisanoj raspravi ili sudskom postupku, osim ako se vi i država ili školski okrug ne dogovorite drugačije.

Ako žalba po propisanom postupku uključuje prijavu za početni upis u javnu školu, vaše dijete, uz vašu saglasnost, mora biti smješteno u redovni program javnih škola do završetka svih takvih postupaka.

Ako žalba po propisanom postupku podrazumevazahtjev za početne usluge prema dijelu B *IDEA*-e za dijete koje prelazi iz usluženja prema dijelu C *IDEA* u Deo B *IDEA*-e i koje više ne ispunjava uslove za usluge iz dijela C kada je dijete napunilo tri godine, školski okrug nije dužan pružiti usluge iz dijela C koje dijete prima. Ako se dijete smatra prihvatljivim prema dijelu B *IDEA*-e i ako pristajete da dijete po prvi put primi specijalno obrazovanje i srodne usluge, onda, do kraja postupka, školski okrug mora obezbijediti specijalno obrazovanje i srodne usluge koji nisu u sporu (o kojima se vi i školski okrug slažete).

Postupak rješavanja

34 CFR §300.510

Sastanak za rješavanje

Školski okrug mora sazvati sastanak za rješavanje sa vama i relevantnim članom ili članovima *IEP* tima koji imaju specifično znanje o činjenicama koje su utvrđene u žalbi po propisanom postupku. Sastanak za rješavanje mora biti sazvan u roku od 15 kalendarskih dana nakon što je žalba po propisanom postupku podnesena *MDE*, a primljena od strane školskog okruga. Postupak propisane rasprave ne može započeti dok se ne održi sastanak za rješavanje. Sastanak:

1. Mora sadržati predstavnika školskog okruga koji ima ovlaštenje za donošenje odluka u ime školskog okruga; i
2. Ne može uključiti advokata školskog okruga ako vas ne prati advokat.

Vi i školski okrug odredite relevantne članove *IEP* tima da prisustvujete sastanku.

Svrha sastanka je da razmotri vašu žalbu po propisanom postupku i činjenice koje čine osnovu žalbe, tako da školski okrug ima priliku da riješi spor.

Sastanak za rješavanje nije potreban ako:

1. Vi i školski okrug pismeno se slažete da se odričete sastanka; ili
2. Vi i školski okrug pristajete koristiti postupak posredovanja, kako je opisano pod naslovom, **Posredovanje**.

Period za rješavanje

Ako školski okrug nije riješio žalbu po propisanom postupku na vaš zahtjev u roku od 30 kalendarskih dana od prijema žalbe po propisanom postupku (tokom vremenskog razdoblja za postupak rješavanja), može doći do postupka propisane rasprave.

Vremenski rok za izdavanje konačne odluke u trajanju od 45 kalendarskih dana počinje isticanjem perioda za rješavanje od 30 kalendarskih dana, sa izuzecima za prilagođavanja u periodu za rješavanje od 30 kalendarskih dana, kao što je opisano u nastavku.

Osim u slučaju kada ste se vi i školski okrug dogovorili da se odreknete postupka rješavanja ili da koristite posredovanje, vaš neuspjeh da učestvujete u sastanku za rješavanje će odložiti rokove za postupak rješavanja i postupak propisane rasprave dok ne učestvujete na sastanku.

Ako nakon razumnih napora i dokumentovanja takvih napora, školski okrug nije u mogućnosti da dobije vaše učešće na sastanku za rješavanje, školski okrug može, na kraju perioda za rješavanje od 30 kalendarskih dana, zahtjevati od *ALJ* da odbaci vašu žalbu po propisanom postupku. Dokumentacija o takvim naporima mora da sadrži zapis o pokušajima školskog okruga da organizuje međusobno dogovoreno vreme i mesto, kao što su:

1. Detaljna evidencija telefonskih poziva ili pokušaja i rezultata tih poziva;
2. Kopije prepiske upućene vama i svi primljeni odgovori; i
3. Detaljna evidencija posjeta vašem domu ili mestu zaposlenja i rezultati tih posjeta.

Ako školski okrug ne održi sastanak za rješavanje u roku od 15 kalendarskih dana od prijema obavještenja o žalbi po propisanom postupku, ili ne učestvuje u sastanku za rješavanje, možete zatražiti od *ALJ*-a da naloži vremenski rok za postupak propisane rasprave za 45 kalendarskih dana.

Prilagođavanje perioda za rješavanje od 30 kalendarskih dana

Ako se vi i školski okrug pismeno dogovorite da se odreknete sastanka za rješavanje, vremenski rok od 45 kalendarskih dana za postupak propisane rasprave počinje sljedećeg dana.

Nakon početka posredovanja ili sastanka za rješavanje i prije isteka perioda za rješavanja od 30 kalendarskih dana, ako se vi i školski okrug pismeno dogovorite da sporazum nije moguć, vremenski rok od 45 kalendarskih dana za postupak propisane rasprave počinje sljedećeg dana.

Ako vi i školski okrug pristanete da koristite postupak posredovanja, na kraju perioda za rješavanje od 30 kalendarskih dana, obje strane se mogu pismeno dogovoriti da nastave posredovanje dok se ne postigne sporazum. Međutim, ako se vi ili školski okrug kasnije povučete iz postupka posredovanja, 45 kalendarski dnevni rokovi za postupak propisane rasprave počinju sljedećeg dana.

Pisani sporazum o dogovoru

Ako se rešenje spora postigne na sastanku za rješavanje, vi i školski okrug morate sklopiti pravno obvezujući sporazum koji:

1. Potpisujete vi i predstavnik školskog okruga koji ima ovlašćenje da obavezuje školski okrug; i
2. Je primjenjiv u bilo kom državnom sudu nadležne jurisdikcije (sud koji ima ovlašćenja da sasluša ovu vrstu predmeta) ili u okružnom sudu Sjedinjenih Država.

Period pregleda dogovora

Ako vi i školski okrug sklopite ugovor kao rezultat sastanka za rješavanje, bilo koja strana (vi ili školski okrug) može poništiti sporazum u roku od 3 radna dana od vremena kada ste vi i školski okrug potpisali sporazum.

Rasprave o žalbi po propisanom postupku

Nepriistrasan postupak propisane rasprave

34 CFR §300.511

Opšte

Kad god se podnese žalba po propisanom postupku, vi ili školski okrug koji ste uključeni u spor morate imati priliku za nepriistrasan postupak propisane rasprave, nakon što postupite prema procedurama opisanim u odjeljcima **Žalba po propisanom postupku** i Postupak **rješavanja**.

Nepriistrasni sudija za upravno pravo

Kao minimum, *ALJ*:

1. Ne smije biti službenik *MDE* ili školskog okruga koji je uključen u obrazovanje ili brigu o djetetu. Međutim, osoba nije zaposlena u agenciji samo zato što je ona plaćena od strane agencije da služi kao *ALJ*;
2. Ne smije imati lični ili profesionalni interes koji je u sukobu sa objektivnošću *ALJ* na raspravi;
3. Mora da ima znanje i razumijevanje odredbi *IDEA*-e, kao i savezne i državne propise koji se odnose na *IDEA*-u, i pravna tumačenja *IDEA*-e od strane saveznih i državnih sudova; i
4. Mora da ima znanje i sposobnost za sprovođenje raspravi, kao i donošenje i pisanje odluka, u skladu sa odgovarajućom, standardnom pravnom praksom.

ALJ su državni službenici koji su klasifikovani u državnu službu, koji su advokati i koji su zaposleni u Državnom uredu za administrativna saslušanja i pravila [*State Office of Administrative Hearings and Rules (SOAHR)*]. *MDE* (preko *SOAHR*-a) vodi spisak koji uključuje izjavu o kvalifikacijama onih osoba koje služe kao *ALJ*.

Tema postupka propisane rasprave

Strana (vi ili školski okrug) koja traži raspravu po propisanom postupku ne može da pokreće pitanja na raspravi po propisanom postupku koja nisu riješena u žalbi po propisanom postupku, osim ako se druga strana složi.

Vremenski rok za traženje rasprave

Vi ili školski okrug morate podnijeti žalbu po propisanom postupku u roku od dve godine od datuma kada ste vi ili školski okrug znali ili trebali znati za pitanje(a) koji je navedeno u žalbi.

Izuzeci za vremenske rokove

Gore navedeni vremenski rok se ne odnosi na vas ako niste mogli da podnesete žalbu po propisanom postupku jer:

1. Školski okrug je pogrešno predstavio da je riješio problem ili stvari koji vi pokrećete u svojoj u žalbi; ili
2. Školski okrug je uskratio informacije od vas koje je bio dužan da vam dostavi u skladu sa dijelom B ili dijelom C *IDEA*-e.

Prava na raspravu

34 CFR §300.512

Opšte

Svaka strana u postupku propisane rasprave (uključujući raspravu o disciplinskom postupku) ima pravo da:

1. Bude praćena i savjetovana od strane advokata i/ili osoba sa posebnim znanjem ili obukom u vezi sa problemima djece sa invaliditetom;
2. Izvodi dokaze i suočava, unakrsno ispituje i obavezuje prisutne svjedoke;
3. Zabrani uvođenje bilo kakvog dokaza na raspravi koji nije otkriven toj stranci najmanje pet radnih dana prije rasprave;
4. Dobije pisani, ili, po vašem izboru, elektronski, zapis rasprave od reči do reči; i
5. Nabavi pismene, ili, po vašem izboru, elektronske nalaze činjenica i odluka.

Dodatno otkrivanje informacija

Najmanje pet radnih dana prije postupka propisane rasprave, vi i školski okrug morate međusobno otkriti sve evaluacije koje su završene do tog datuma i preporuke na osnovu onih procjena koje vi ili školski okrug namjeravate koristiti na raspravi.

ALJ može spriječiti bilo koju stranu koja se ne pridržava ovog zahtjeva od uvođenja relevantne procjene ili preporuke na raspravi bez pristanka druge strane.

Prava roditelja na raspravama

Morate imati pravo na to:

1. Da vaše dijete bude prisutno;
2. Da otvorite saslušanje za javnost; i
3. Da imate besplatnu evidenciju rasprave, činjenične nalaze i odluke.

Odluke o raspravi

34 CFR §300.513

Odluka sudije za upravno pravo

Odluka *ALJ*-a o tome da li je vaše dijete primilo *FAPE* mora se temeljiti na stvarnim osnovama.

U predmetima u kojima se navodi proceduralno kršenje, *ALJ* može zaključiti da vaše dijete nije primilo *FAPE* samo ako su proceduralne nepravilnosti:

1. Ometeno pravo vašeg djeteta na *FAPE*;
2. Značajno ometena vaša mogućnost da učestvujete u procesu donošenja odluka u vezi pružanja *FAPE*-a vašem djetetu; ili
3. Uzrokovalo je lišavanje obrazovne koristi.

Klauzula tumačenja

Nijedna od gore opisanih odredbi ne može se tumačiti da bi se spriječilo da *ALJ* naredi školskom okrugu da ispuni zahtjeve iz odjeljka o proceduralnoj zaštiti saveznih propisa iz dijela B *IDEA*-e (34 CFR §§300.500 do 300.536).

Odvojeni zahtjev za postupak propisane rasprave

Ništa u odjeljku o proceduralnoj zaštiti saveznih propisa iz dijela B *IDEA*-e (34 CFR §§300.500 do 300.536) ne može se tumačiti tako da vas sprečava da podnesete zasebnu žalbu po propisanom postupku po pitanju koje je odvojeno od žalbe po propisanom postupku koja je već podnesena.

Nalazi i odluke savetodavnog odbora i javnost

MDE, nakon brisanja bilo kojih lično prepoznatljivih informacija, mora:

1. Obezbijediti nalaze i odluke na saslušanju po propisanom postupku Državnom savetodavnom odboru za specijalno obrazovanje; i
2. Učiniti da ti nalazi i odluke budu dostupni javnosti.

Žalbe

Konačnost odluke; Žalba; Nepristrasni pregled

34 CFR §300.514

Konačnost odluke o raspravi

Odluka donesena na postupku propisane rasprave (uključujući raspravu o disciplinskom postupku) je konačna, osim što svaka strana koja je uključena u raspravu (vi ili školski okrug) može uložiti žalbu na odluku podnošenjem građanske tužbe, kao što je opisano u nastavku.

Vremenski rokovi i praktičnost rasprave

34 CFR §300.515

MDE mora osigurati da najkasnije 45 kalendarskih dana nakon isteka roka od 30 kalendarskih dana za sastanke za rješavanje ili, najkasnije u roku od 45 kalendarskih dana nakon isteka prilagođenog vremenskog perioda kako je opisano u podnaslovu, **Prilagođavanje perioda za rješavanje od 30 kalendarskih dana:**

1. Konačna odluka se donosi na raspravi; i
2. Kopija odluke se šalje svakoj strani.

ALJ može odobriti određeno produženje vremena nakon 45-dnevnog perioda opisanog gore na zahtjev bilo koje strane.

Svaka rasprava mora biti obavljena u vreme i na mestu koje je razumno pogodno za vas i vaše dijete.

Građanske akcije, uključujući vremenski period u kojem se te radnje podnose

34 CFR §300.516

Opšte

Svaka strana (vi ili školski okrug) koja se ne slaže sa nalazima i odlukom na postupku propisane rasprave (uključujući raspravu o disciplinskom postupku) ima pravo da podnese građansku tužbu u vezi sa pitanjem koje je bilo predmet saslušanje po postupku propisane rasprave. Tužba se može podnijeti pred nadležnim državnim sudom nadležne jurisdikcije (državni sud koji ima ovlašćenja da sasluša ovu vrstu predmeta) ili u okružnom sudu Sjedinjenih Država, bez obzira na sporni iznos.

Vremensko ograničenje

Stranka (vi ili školski okrug) koja podnese tužbu imaće 90 kalendarskih dana od dana donošenja odluke *ALJ*-a da podnese građansku tužbu.

Dodatne procedure

U svakoj građanskoj tužbi, sud:

1. Prima zapisnik o upravnom postupku;
2. Čuje dodatne dokaze na vaš zahtjev ili na zahtjev školskog okruga; i
3. Svoju odluku zasniva na nadmoćnosti dokaza i odobrava olakšicu koju sud utvrdi kao odgovarajuću.

Nadležnost okružnih sudova

Okružni sudovi Sjedinjenih Američkih Država imaju ovlaštenje da odlučuju o tužbama podnesenim u skladu sa dijelom B *IDEA*-e bez obzira na sporni iznos.

Pravilo tumačenja

Ništa u dijelu B *IDEA*-e ne ograničava ili limitira prava, postupke i pravne lekove koji su dostupni u skladu sa Ustavom SAD, Zakon o Amerikancima sa invaliditetom iz 1990. godine, naslov V Zakona o rehabilitaciji iz 1973. (član 504) ili drugi savezni zakoni koji štite prava djece sa invaliditetom, osim što prije podnošenja građanske tužbe po ovim zakonima traže pomoć koja je takođe dostupna u skladu sa dijelom B *IDEA*-e, procedure gore navedenog postupka moraju biti iscrpljene u istoj meri kao što bi bilo potrebno ako je strana podnela tužbu u skladu sa dijelom B *IDEA*. To znači da možete imati na raspolaganju pravne lekove u skladu sa drugim zakonima koji se preklapaju sa onima koji su na raspolaganju u okviru *IDEA*-e, ali generalno, da biste dobili pomoć po tim drugim zakonima, prvo morate koristiti dostupne administrativne pravne lekove u okviru *IDEA*-e (tj. žalbu po propisanom postupku, sastanak za rješavanje i nepristrasan propisan postupak rasprave) prije nego što se direktno uputi u sud.

Advokatske naknade

34 CFR §300.517

Opšte

U svakoj radnji ili postupku pokrenutom pod dijelom B *IDEA*-e, ako dobijete, sud, po svom nahođenju, može dodeliti razumne advokatske naknade kao deo troškova za vas.

U svakoj radnji ili postupku pokrenutom pod dijelom B *IDEA*-e, sud, po svom nahođenju, može dodeliti razumne advokatske naknade kao deo troškova državnoj obrazovnoj agenciji ili školskom okrugu ako dobiju, koju će platiti vaš advokat, ako je advokat: (a) podneo žalbu ili sudski predmet za koji sud smatra da je neozbiljan,

nerazuman ili bez osnova; ili (b) nastavio da vodi parnicu nakon što je parnica jasno postala neozbiljna, nerazumna ili bez osnova; ili

U svakoj radnji ili postupku pokrenutom prema dijelu B *IDEA*-e, sud, po svom nahođenju, može dodeliti razumne advokatske naknade kao deo troškova državnoj obrazovnoj agenciji ili školskom okrugu ako dobiju, koju ćete platiti vi ili vaš advokat, ako je vaš zahtjev za postupak propisane rasprave ili kasnije sudski predmet predstavljen za bilo koju neprikladnu svrhu, kao što je uznemiravanje, izazivanje nepotrebnog odlaganja ili nepotrebno povećanje troškova radnji ili postupka.

Dodela naknada

Sud dodjeljuje razumne advokatske naknade na sledeći način:

1. Naknade moraju biti zasnovane na stopama koje preovlađuju u zajednici u kojoj je nastala akcija ili rasprava za vrstu i kvalitetpruženih usluga. Ne može se koristiti bonus ili multiplikator za izračunavanje naknada.
2. Naknade se ne mogu dodeliti i srodni troškovi se ne mogu nadoknaditi u bilo kojoj radnji ili postupku u skladu sa Dijelom B *IDEA*-e za usluge izvršene nakon pismene ponude za nagodbu ako:
  - a. Je ponuda podnesena u roku propisanom pravilom 68 Saveznog pravilnika o građanskom postupku (*Federal Rules of Civil Procedure*) ili, u slučaju postupka propisane rasprave, u bilo koje vrijeme više od 10 kalendarskih dana prije početka postupka;
  - b. Ponuda nije prihvaćena u roku od 10 kalendarskih dana; i
  - c. Sud ili *ALJ* smatraju da vam naknada koju ste vi konačno dobili nije povoljnija od ponude za nagodbu.Uprkos ovim ograničenjima, dodjeljivanje advokatskih naknada i srodni troškovi mogu se dati vama ako prevladate i ako ste bili suštinski opravdani u odbijanju ponude za poravnanje.
3. Naknade se ne mogu dodeliti za bilo koji sastanak *IEP* tima, osim ako se sastanak održava kao rezultat upravnog postupka ili sudskog postupka.
4. Naknade se takođe ne mogu dodeliti za posredovanje kao što je opisano pod naslovom, **Posredovanje**.
5. Sastanak za rješavanje, kao što je opisano pod naslovom, **Sastanak za rješavanje**, ne smatra se sastankom koji se saziva kao rezultat upravnog ročišta ili sudskog postupka, a takođe se ne smatra administrativnim raspravama ili sudskim postupkom u svrhu odredbi o naknadama ovih advokata.

Sud smanjuje, prema potrebi, iznos advokatskih naknada dodjeljenih prema dijelu B *IDEA*-e, ako sud utvrdi da:

1. Vi, ili vaš advokat, tokom radnji ili postupka, neopravdano odgađate konačno rešenje spora;
2. Da iznos advokatskih naknada koje su inače ovlašćene da budu dodjeljene neopravdano premašuje satnicu koja preovladava u zajednici za slične usluge od strane advokata sa sličnim veštinama, ugledom i iskustvom;
3. Da je vreme provedeno i pružene pravne usluge preterane sa obzirom na prirodu radnje ili postupka; ili
4. Da advokat koji vas zastupa nije dostavio školskom okrugu odgovarajuće informacije u obavještenju o zahtjevu za propisani postupak kako je opisano pod naslovom, **Žalba po propisanom postupku**.

Međutim, sud ne može smanjiti naknade ako sud utvrdi da je država ili školski okrug nerazumno odložio konačnu odluku o radnji ili postupku, ili je došlo do kršenja u okviru odredbi o proceduralnoj zaštiti iz dijela B *IDEA*-e.

Postupci prilikom kažnjavanja djece sa invaliditetom

Autoritet školskog osoblja

34 CFR §300.530

Određivanje pojedinačnih slučajeva

Školsko osoblje može uzeti u obzir bilo koje jedinstvene okolnosti od slučaja do slučaja, kada odlučuje da li je promjena smještaja, u skladu sa sljedećim zahtjevima u vezi sa disciplinom, prikladna za dijete sa invaliditetom koje krši školski kod učenika.

Opšte

U meri u kojoj i oni preduzimaju takvu akciju za decu bez invaliditeta, školsko osoblje može, za ne više od **10 školskih dana** zaredom, da udalji dijete sa invaliditetom koje krši kodeks ponašanja učenika od njegovog trenutnog smještaja do odgovarajućeg privremenog alternativnog obrazovnog okruženja, drugog okruženja ili suspenzije. Školsko osoblje takođe može uvesti dodatno udaljenje djeteta u trajanju od najviše **10 školskih dana** zaredom, u istoj školskoj godini, za odvojene slučajeve nepropisnog ponašanja, pod uslovom da ta udaljenja ne predstavljaju promjenu smještaja (vidjeti **Promjena smještaja zbog disciplinskih udaljenja** za definiciju, ispod).

Jednom kada je dijete sa invaliditetom udaljeno sa svog trenutnog smještaja u ukupno **10 školskih dana** u istoj školskoj godini, školski okrug mora, u bilo kojem narednom danu uklanjanja u toj školskoj godini, pružati usluge u potrebnom opsegu ispod podnaslova, **Usluge**.

Dodatno ovlašćenje

Ako ponašanje koje je prekršilo kodeks ponašanja učenika nije bilo manifestacija invaliditeta djeteta (vidjeti **Određivanje manifestacije**, ispod) a disciplinska promjenasmještaja veća od **10 školskih dana** zaredom, školsko osoblje može primjeniti disciplinski postupak na to dijete sa invaliditetom na isti način i za isto vreme kao i za decu bez invaliditeta, osim što škola mora pružati usluge tom djetetu kao što je opisano ispod u **Usluge**. Dječiji *IEP* tim određuje privremeno alternativno obrazovno okruženje za takve usluge.

Usluge

Usluge koje se moraju pružiti djetetu sa invaliditetom koje je udaljeno iz trenutnog smještaja djeteta, mogu se pružiti u privremenom alternativnom obrazovnom okruženju.

Školski okrug je samo dužan pružati usluge djetetu sa invaliditetom koje je uklonjeno sa svog trenutnog smještaja za **10 školskih danaili manje** u toj

školskoj godini, ako pruža usluge djetetu bez invaliditeta koje je na sličan način udaljeno. Mičigen ne zahtjeva usluge studentima koji su bez invaliditeta a koji su udaljeni zbog disciplinskih razloga.

Dijete sa invaliditetom koje je udaljeno od trenutnog smještaja djeteta **duže od 10 školskih dana** mora:

1. Nastaviti da prima obrazovne usluge, kako bi se omogućilo djetetu da nastavi da učestvuje u opštem obrazovnom programu, mada u drugom okruženju, i da napreduje ka ispunjavanju ciljeva postavljenih u *IEP*-u djeteta; **i**
2. Primi, po potrebi, funkcionalnu procjenu ponašanja [*Functional Behavioral Assessment (FBA)*] i usluge i modifikacije ponašanja koje su dizajnirane da odgovore na kršenje ponašanja tako da se to ne ponovi.

Nakon što je dijete sa invaliditetom udaljeno sa svog trenutnog smještaja za **10 školskih dana** u istoj školskoj godini, i ako je trenutno udaljenje za **10 školskih dana** u nizu ili manje **i** ako udaljenje nije promjena smještaja (vidi definiciju u nastavku), onda školsko osoblje, u konsultaciji sa barem jednim od nastavnika djeteta, odredi u kojoj mjeri su potrebne usluge kako bi se omogućilo djetetu da nastavi da učestvuje u opštem obrazovnom programu, iako u drugom okruženju, i napredak ka ispunjavanju ciljeva koji su postavljeni u *IEP*-u djeteta.

Ako je udaljenje promjena smještaja (vidi definiciju u nastavku), *IEP* tim djeteta određuje odgovarajuće usluge koje će omogućiti djetetu da nastavi da učestvuje u opštem obrazovnom programu, iako u drugom okruženju, i da napreduje ka ispunjavanju postavljenih ciljeva u *IEP*-u djeteta.

Određivanje manifestacije

U roku od **10 školskih dana** bilo kakve odluke o promjeni smještaja djeteta sa invaliditetom zbog kršenja kodeksa ponašanja učenika (osim za udaljenje koje je za **10 školskih dana** u nizu ili manje, a ne za promjenu smještaja), školski okrug, roditelj i relevantni članovi *IEP* tima (kako je odredio roditelj i školski okrug) moraju pregledati sve relevantne informacije u studentskom dosijeu, uključujući *IEP* djeteta, sva zapažanja nastavnika i sve relevantne informacije koje su roditelji dali da bi se odredilo:

1. Da li je dotično ponašanje prouzrokovano ili je imalo direktan i značajan odnos sa invaliditetom djeteta; ili
2. Da li je dotično ponašanje bilo direktan rezultat neuspjeha školskog okruga da implementira *IEP* djeteta.

Ako školski okrug, roditelj i relevantni članovi *IEP* tima djeteta utvrde da je bilo koji od ovih uslova ispunjen, ponašanje se mora utvrditi kao manifestacija invaliditeta djeteta.

Ako školski okrug, roditelj i relevantni članovi *IEP* tima djeteta utvrde da je dotično ponašanje direktno posljedica neuspjeha školskog okruga da implementira *IEP*, školski okrug mora odmah preduzeti mere kako bi ispravio te nedostatke.

Odluka da je ponašanje manifestacija invaliditeta djeteta

Ako školski okrug, roditelj i relevantni članovi *IEP* tima utvrde da je ponašanje manifestacija invaliditeta djeteta, *IEP* tim mora:

1. Sprovesti *FBA*, osim ako školski okrug nije proveo *FBA* prije ponašanja koje je rezultiralo promjenom smještaja, i implementirati plan intervencije u ponašanju [*Behavioral Intervention Plan (BIP)*] za dijete; ili
2. Ako je *BIP* već razvijen, pregledati *BIP* i modifikovati ga, po potrebi, kako bi se uticalo na ponašanje.

Osim kako je opisano u nastavku pod podnaslovom, **Posebne okolnosti**, školski okrug mora vratiti dijete na mesto iz kojeg je dijete udaljeno, osim ako roditelj i okrug ne pristanu na promjenu smještaja kao deo izmjene *BIP*-a.

Posebne okolnosti

Bilo da je ponašanje bilo manifestacija invaliditeta djeteta, školsko osoblje može udaljiti studenta u privremenu alternativnu obrazovnu postavku (koju određuje *IEP* tim djeteta) do 45 školskih dana, ako dijete:

1. Nosi oružje u školu ili ima oružje u školi, u školskim prostorijama, ili u školskoj funkciji pod jurisdikcijom *MDE* ili školskog okruga;
2. Svjesno posjeduje ili koristi ilegalne droge, ili prodaje ili traži prodaju kontrolisane supstance dok je u školi, u školskim prostorijama, ili u školskoj funkciji pod jurisdikcijom *MDE* ili školskog okruga; ili
3. Je nanijelo tešku tjelesnu povredu drugoj osobi dok je bila u školi, u školskim prostorijama, ili u školskoj funkciji pod jurisdikcijom *MDE* ili školskog okruga.

Definicije

Kontrolisana supstanca označava lijek ili drugu supstancu identifikovanu pod tabelama I, II, III, IV ili V u odjeljku 202(c) Zakona o kontrolisanim supstancama (21 U.S.C. 812(c)).

Ilegalni lijek je kontrolisana supstanca; ali ne uključuje kontrolisanu supstancu koja je legalno posjedovana ili korištena pod nadzorom ovlaštenog zdravstvenog radnika ili koja je legalno posjedovana ili upotrebljena pod bilo kojim drugim ovlaštenjima u skladu sa tim zakonom ili bilo kojom drugom odredbom saveznog zakona.

Teška tjelesna povreda ima značenje dato izrazu „teška tjelesna povreda“ u skladu sa stavom (3) pododjeljka (h) člana 1365 tačka 18 Kodeksa Sjedinjenih Američkih Država. (Vidjeti Prilog A.)

Oružje ima značenje koje se odnosi na izraz „opasno oružje“ prema stavu (2) prvog pododjeljka (g) člana 930 tačka 18, Kodeksa Sjedinjenih Američkih Država. (Vidjeti Prilog A.)

Obavještenje

Na dan donošenja odluke o udaljenju koje predstavlja promjenu smještaja djeteta zbog kršenja kodeksa ponašanja učenika, školski okrug mora obavijestiti roditelje o toj odluci i obezbijediti roditeljima obavještenje o proceduralnim garancijama.

Promjenasmještaja zbog disciplinskog udaljenja

34 CFR §300.536

Udaljenje djeteta sa invaliditetom iz trenutnog obrazovnog smještaja djeteta je **promjenasmještaja** ako:

1. Udaljenje traje više od 10 školskih dana zaredom; **ili**
2. Dijete je bilo podvrgnuto nizu udaljenja koje čine obrazac jer:
  - a. Serija udaljenja iznosi više od 10 školskih dana u školskoj godini;
  - b. Ponašanje djeteta je u suštini slično ponašanju djeteta u prethodnim incidentima koje je rezultiralo serijom udaljenja; i
  - c. Dodatnih faktora kao što su dužina svakog udaljenja, ukupno vreme kada je dijete bilo udaljeno i međusobna blizina udaljenja.

Da li obrazac udaljenja predstavlja promjenu smještaja određuje školski okrug od slučaja do slučaja i, ako se ospori, podleže reviziji kroz propisan postupak i sudski postupak.

Određivanje postavke

34 CFR §300.531

IEP tim mora da odredi privremenu alternativnu obrazovnu postavku za udaljenja koje su **promjenasmještaja**, i udaljenja pod naslovima, **Dodatno ovlašćenje** i **Posebne okolnosti**, iznad.

Žalba

34 CFR §300.532

Opšte

Roditelj djeteta sa invaliditetom može podnijeti žalbu po propisanom postupku (vidjeti iznad) kako bi zatražio postupak propisane rasprave ako se on ili ona ne slaže sa:

1. Odlukom o raspoređivanju po ovim odredbama o disciplini; ili
2. Određivanju manifestacije opisane iznad.

Školski okrug može podnijeti žalbu po propisanom postupku (vidjeti iznad) kako bi zatražio postupak propisane rasprave ako veruje da održavanje trenutnog smještaja djeteta može rezultirati povredom djeteta ili drugih.

Ovlašćenje sudije za upravno pravo

ALJ koji ispunjava uslove opisane pod podnaslovom, **Nepriistrasni sudija za upravno pravo**, mora provesti postupak propisane rasprave i donijeti odluku. *ALJ* može:

1. Vratiti dijete sa invaliditetom na mesto iz kojeg je dijete udaljeno, ako *ALJ* utvrdi da je udaljenje kršenje zahtjeva opisanih pod naslovom, **Autoritet školskog osoblja**, ili da je ponašanje djeteta manifestacija invaliditeta djeteta; ili
2. Narediti promjenu smještaja djeteta sa invaliditetom u odgovarajuću privremenu alternativnu obrazovnu ustanovu za ne više od 45 školskih dana ako *ALJ* odluči da održavanje trenutnog smještaja djeteta može rezultirati povredom djeteta ili drugih.

Ovi postupci za raspravu se mogu ponoviti, ako školski okrug veruje da bi vraćanje djeteta u prvobitno mesto moglo dovesti do povrede djeteta ili drugih.

Kad god roditelj ili školski okrug podnesu žalbu po propisanom postupku da zatraže takvu raspravu, mora se održati rasprava koja ispunjava uslove opisane u naslovima, **Žalba po propisanom postupku, Rasprave o žalbi po propisanom postupku**, osim kako sledi:

1. *MDE* organizuje ubrzan postupak propisane rasprave, koje se mora dogoditi u roku od **20** školskih dana od dana kada se traži rasprava i mora rezultirati odlukom u roku od **10** školskih dana nakon rasprave.
2. Osim ako se roditelji i školski okrug pismeno ne slože da se odreknu sastanka, ili pristanu da koriste posredovanje, sastanak za rješavanje se mora dogoditi u roku od **sedam** kalendarskih dana od primanja obavještenja o žalbi po propisanom postupku. Rasprava može da se nastavi, osim ako je stvar riješena na zadovoljstvo obje strane u roku od **15** kalendarskih dana od dana prijema žalbe po propisanom postupku.

Odluka donesena po ubrzanom postupku propisane rasprave je konačna, osim što bilo koja strana koja je uključena u raspravu (vi ili školski okrug) može podnijeti građansku tužbu, kao što je opisano pod naslovom „Građanske akcije, uključujući vremenski period u kojem se te radnje podnose“.

Smještaj tokom žalbe

34 CFR §300.533

Kada je, kao što je gore opisano, roditelj ili školski okrug podnio žalbu po propisanom postupku u vezi sa disciplinskim pitanjima, dijete mora (osim ako se roditelj i *MDE* ili školski okrug ne dogovore drugačije) ostati u privremenom alternativnom obrazovnom okruženju dok se ne donese odluka službenika za saslušanje, ili do isteka vremenskog perioda udaljenja koji je predviđen i opisan pod naslovom, Autoritet školskog osoblja, šta god nastupi prvo.

Zaštita za decu koja još nisu kvalifikovana za specijalno obrazovanje i srodne usluge

34 CFR §300.534

Opšte

Ako nije utvrđeno da dijete ima pravo na specijalno obrazovanje i srodne usluge i krši kodeks ponašanja učenika, ali školski okrug je imao znanje (kako je određeno u nastavku) prije nego što je došlo do ponašanja koje je dovelo do disciplinskog postupka, da je dijete sa invaliditetom, onda dijete može da ističe bilo koju od zaštita opisanih u ovom obavještenju.

Osnove znanja za disciplinska pitanja

Smatra se da školski okrug ima saznanja da je dijete sa invaliditetom ako je prije ponašanja koje je dovelo do disciplinske mjere:

1. Roditelj djeteta izrazio zabrinutost u pisanom obliku da dijete treba posebno obrazovanje i srodne usluge za nadzorno ili administrativno osoblje odgovarajuće obrazovne agencije ili nastavnika djeteta;
2. Roditelj zatraži procjenu koja se odnosi na kvalifikovanost za specijalno obrazovanje i srodne usluge u skladu sa dijelom B *IDEA*; ili
3. Nastavnik djeteta ili drugo osoblje školskog okruga izrazilo posebnu zabrinutost zbog obrasca ponašanja koje je dijete pokazalo direktno direktoru školskog okruga za specijalno obrazovanje ili drugom nadzornom osoblju školskog okruga.

Izuzetak

Ne bi se smatralo da školski okrug ima takvo znanje ako:

1. Roditelj djeteta nije dozvolio procjenu djeteta ili je odbio usluge specijalnog obrazovanja; ili
2. Je dijete procijenjeno i utvrđeno je da nije dijete sa invaliditetom prema dijelu B *IDEA*.

Uslovi koji se primjenjuju ako ne postoji osnovno znanje

Ako prije preduzimanja disciplinskih mjera protiv djeteta, školski okrug nema saznanja da je dijete sa invaliditetom, kao što je gore opisano u podnaslovima, **Osnove znanja za disciplinska pitanja** i **Izuzetak**, dijete može biti podvrgnuto disciplinskim mjerama koje se primjenjuju na decu bez invaliditeta koja se bave sličnim ponašanjem.

Međutim, ako se podnese zahtjev za procjenu djeteta u periodu u kojem je dijete podvrgnuto disciplinskim mjerama, procjena se mora provesti po hitnom postupku.

Dok se procjena ne završi, dijete ostaje u obrazovnom smještaju koji određuju školske vlasti, a koji može uključiti suspenziju ili isključenje bez obrazovnih usluga.

Ako je utvrđeno da je dijete sa invaliditetom, uzimajući u obzir informacije iz procjene koju je sproveo školski okrug, i informacije koje pružaju roditelji, školski okrug mora obezbijediti specijalno obrazovanje i srodne usluge u skladu sa dijelom B *IDEA*-e, uključujući disciplinske zahtjeve opisane gore.

Upućivanje i postupanje organa za sprovođenje zakona i pravosuđa

34 CFR §300.535

Deo B *IDEA*-e ne:

1. Zabranjuje agenciji da prijavi krivično delo koje je počinilo dijete sa invaliditetom odgovarajućim vlastima; ili
2. Sprečava državne organe za sprovođenje zakona i pravosudne organe da vrše svoje odgovornosti u vezi sa primjenom saveznog i državnog zakona za krivična djela počinjena od strane djece sa invaliditetom.

Prenos evidencije

Ako školski okrug prijavi krivično delo koje je počinilo dijete sa invaliditetom, školski okrug:

1. Mora se pobrinuti da kopije djetetovog specijalnog obrazovanja i disciplinske evidencije budu prosljeđene na razmatranje organima kojima agencija prijavljuje krivično djelo; i
2. Može dostaviti kopije specijalnog obrazovanja i disciplinske evidencije djeteta samo u meri u kojoj to dopušta *FERPA*.

Zahtjevi za jednostrano postavljanje od strane roditelja djece u privatne škole na javne troškove

---

Opšte

34 CFR §300.148

Deo B *IDEA*-e ne zahtjeva od školskog okruga da plati troškove obrazovanja, uključujući specijalno obrazovanje i srodne usluge, vašeg djeteta sa invaliditetom u privatnoj školi ili ustanovi ako je školski okrug dao *FAPE* na raspolaganju vašem djetetu a vi odaberete da dijete smjestite u privatnu školu ili ustanovu. Međutim, školski okrug u kojem se nalazi privatna škola mora uključivati vaše dijete u populaciji čije se posebne obrazovne potrebe obrađuju prema odredbama dijela B koje se odnose na decu koju su njihovi roditelji smjestili u privatnu školu pod 34 CFR §§300.131 do 300.144.

Nadoknada za privatnu školu

Ako je vaše dijete prethodno dobilo posebno obrazovanje i srodne usluge pod upravom školskog okruga, a vi odlučite da upišete svoje dijete u privatnu predškolsku ustanovu, osnovnu školu ili srednju školu bez pristanka ili upućivanja od strane školskog okruga, sud ili *ALJ* može zatražiti od agencije da vam nadoknadi troškove upisa ako sud ili *ALJ* utvrde da agencija nije učinila *FAPE* dostupnim vašem djetetu na vreme prije tog upisa i da je privatni smještaj prikladan. *ALJ* ili sud mogu smatrati da je vaš smještaj odgovarajući, čak i ako smještaj ne zadovoljava državne standarde koji se primijenjuju na obrazovanje koje pružaju *MDE* i školski okruzi.

Ograničenje nadoknade

Troškovi nadoknade opisani u gornjem paragrafu mogu se smanjiti ili odbiti:

1. Ako: (a) Na najskorijem sastanku *IEP*-a kojem ste prisustvovali prije udaljenja vašeg djeteta iz javne škole, niste obavijestili *IEP*-ov tim da odbijate smještaj predložen od strane školskog okruga da biste dali *FAPE* vašem djetetu, uključujući izjavu o vašoj zabrinutosti i vašu namjeru da upišete svoje dijete u privatnu školu na javni trošak; ili (b) najmanje 10 radnih dana (uključujući praznike koji se dese radnim danom) prije nego što ste dijete napustili iz javne škole, niste dali pismeno obavještenje školskom okrugu o tim informacijama;
2. Ako vam je, prije nego što ste vaše dijete udaljili iz javne škole, školski okrug dao prethodno pismeno obavještenje o svojoj namjeri da ocijeni vaše dijete (uključujući izjavu o svrsi procjene koja je bila prikladna i razumna), ali niste učinili dijete dostupnim za procjenu; **ili**
3. Po nalazu suda da su vaše radnje bile nerazumne.

Međutim, troškovi nadoknade:

1. Ne smiju se smanjivati ili odbijati zbog ne pružanja obavještenja ako: (a) Škola vas je spriječila da date obavještenje; (b) Niste primili obavještenje o vašoj odgovornosti da navedete gore pomenuto obavještenje; ili (c) Usklađenost sa gore navedenim zahtjevima će verovatno dovesti do fizičke štete vašeg djeteta; i
2. Može, po odluci suda ili *ALJ*-a, da se ne smanji ili uskrati zbog toga što roditelji ne pruže obavezno obavještenje ako: (a) Roditelj nije pismen ili ne može pisati na engleskom jeziku; ili (b) Usklađenost sa gore navedenim zahtjevima će verovatno dovesti do ozbiljne emocionalne štete za dijete.

Prenos roditeljskih prava u punoljetstvu

34 CFR §300.520

Kada učenik sa invaliditetom ostvari punoljetstvo (starost od 18 godina u Mičigenu, ako zakonski staratelj nije imenovan od strane suda), javna agencija mora da dostavi sva potrebna obavještenja koja se zahitjevaju prema dijelu B *IDEA*-e i studentu i roditelju i sva prava koja su data roditelju prema dijelu B *IDEA*-e prenose se na studenta. Sva prava koja se daju roditelju također se prenose na učenike koji su navršili punoljetstvo i koji su zatvoreni u saveznoj, državnoj ili lokalnoj popravnoj ustanovi za odrasle ili maloljetnike.

Prilog A - Federalne definicije

Teška tjelesna povreda

18 USC 1365(h)

3. Izraz „teška tjelesna povreda“ znači tjelesnu povredu koja uključuje -
4. Izraz „teška tjelesna povreda“ znači tjelesnu povredu koja uključuje -
  - (A) značajan rizik od smrti;
  - (B) ekstremnu fizičku bol;
  - (C) dugotrajnu i očiglednu unakaženost; ili
  - (D) dugotrajan gubitak ili narušavanje funkcije dijela organa, organa ili mentalne moći; i
5. Izraz „tjelesna povreda“ znači -
  - (A) posjekotinu, abraziju, modricu, opekotinu ili unakaženost;
  - (B) fizičku bol;
  - (C) bolest;
  - (D) narušavanje funkcije dijela organa, organa ili mentalne moći; i
  - (E) bilo koje druge povrede tijela, bez obzira na to koliko su privremene.

Oružje

18 USC 930(g)

(2) Izraz „opasno oružje“ označava oružje, uređaj, instrument, materijal ili supstancu, živu ili neživu, koja se koristi ili je sposobna za nanošenje smrti ili teške tjelesne povrede, osim što taj termin ne uključuje džepni nož sa oštricom dužine manje od 6,35 cm (2 1/2 inča).